

PROJEKT

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Rzeszowie**

z dnia 2016 r.

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Sanisko w Bykowcach PLH180045**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sanisko w Bykowcach PLH180045, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”,
2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2.

Opis granic obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3.

Mapę obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4.

Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony zawiera załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 5.

Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000 określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określają załączniki nr 5 i 7 do zarządzenia.

§ 7

Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 zawiera załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PROJEKT

Załączniki nr 1
do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Opis granic obszaru Natura 2000

(sporządzono w oparciu o układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych Dz.U. poz. 1247).

Lp.	X	Y
1.	190217,81	737035,23
2.	190232,61	737033,92
3.	190259,86	737029,76
4.	190269,33	737029,76
5.	190282,38	737026,92
6.	190297,52	737021,62
7.	190323,64	737015,19
8.	190351,08	737007,05
9.	190377,70	736997,38
10.	190389,12	736993,23
11.	190404,26	736983,39
12.	190431,89	736970,15
13.	190462,59	736951,53
14.	190467,47	736948,57
15.	190494,76	736945,76
16.	190532,10	736942,98
17.	190599,51	736939,36
18.	190683,84	736934,04
19.	190748,60	736929,21
20.	190783,40	736928,00
21.	190853,59	736921,84
22.	190883,55	736919,18
23.	190886,58	736919,01
24.	190908,44	736917,73
25.	190943,96	736913,62
26.	190938,09	736816,15
27.	190933,95	736747,32
28.	190913,30	736683,70
29.	190858,48	736632,52
30.	190816,11	736594,63
31.	190791,21	736597,52
32.	190761,75	736584,09
33.	190740,10	736571,53
34.	190721,90	736538,61
35.	190855,00	736532,61
36.	190787,25	736399,36
37.	190761,45	736353,31
38.	190724,51	736308,78
39.	190666,47	736296,47
40.	190577,77	736289,05
41.	190518,73	736295,88

Lp.	X	Y
42.	190508,92	736296,86
43.	190505,17	736293,76
44.	190501,87	736289,95
45.	190497,68	736282,32
46.	190497,65	736273,18
47.	190554,49	736266,28
48.	190584,85	736253,63
49.	190737,16	736269,31
50.	190756,29	736274,46
51.	190753,98	736235,18
52.	190747,76	736095,59
53.	190744,89	735991,85
54.	190736,77	735904,85
55.	190726,73	735808,76
56.	190705,22	735752,35
57.	190725,77	735751,87
58.	190810,09	735763,32
59.	190815,17	735745,18
60.	190881,39	735780,95
61.	190939,14	735809,49
62.	191003,69	735844,82
63.	191019,32	735855,69
64.	191024,08	735863,84
65.	191028,83	735877,43
66.	191030,57	735894,75
67.	191189,07	735960,77
68.	191191,99	735960,30
69.	191193,40	735951,04
70.	191258,10	735946,89
71.	191332,97	735937,65
72.	191370,99	736031,96
73.	191484,77	736198,06
74.	191524,27	736182,81
75.	191603,92	736363,36
76.	191614,66	736390,23
77.	191608,59	736390,33
78.	191582,43	736391,24
79.	191572,85	736408,21
80.	191557,18	736425,31
81.	191552,61	736427,75
82.	191520,53	736418,25

PROJEKT

Lp.	X	Y
83.	191513,99	736455,39
84.	191508,50	736486,77
85.	191502,72	736519,93
86.	191496,01	736558,40
87.	191493,01	736558,17
88.	191453,44	736551,87
89.	191440,69	736548,17
90.	191424,24	736543,40
91.	191396,31	736535,29
92.	191394,72	736534,83
93.	191282,16	736508,06
94.	191222,84	736491,33
95.	191146,48	736471,25
96.	190984,00	736431,30
97.	190980,68	736430,49
98.	190982,50	736469,12
99.	190980,38	736502,89
100.	190974,60	736525,71
101.	190977,33	736560,69
102.	190978,00	736582,53
103.	190978,33	736593,06
104.	190977,03	736603,89
105.	190988,56	736618,65
106.	191007,45	736642,83
107.	191039,39	736672,04
108.	191051,56	736677,82
109.	191071,64	736693,03
110.	191094,46	736715,54
111.	191108,18	736736,72
112.	191121,25	736757,26
113.	191124,45	736774,07
114.	191124,45	736798,06
115.	191121,25	736811,40
116.	191124,52	736821,21
117.	191125,92	736841,28
118.	191137,12	736855,75
119.	191137,12	736862,75
120.	191141,25	736866,90
121.	191144,12	736873,95
122.	191143,52	736891,86
123.	191140,22	736902,59
124.	191136,09	736909,80
125.	191125,57	736942,19
126.	191118,56	736969,83
127.	191125,45	736976,18
128.	191116,91	736998,08
129.	191113,61	736996,85
130.	191094,18	737035,46
131.	191103,30	737040,16
132.	191083,29	737080,79
133.	191065,70	737121,35
134.	191053,10	737147,96
135.	191040,44	737175,46

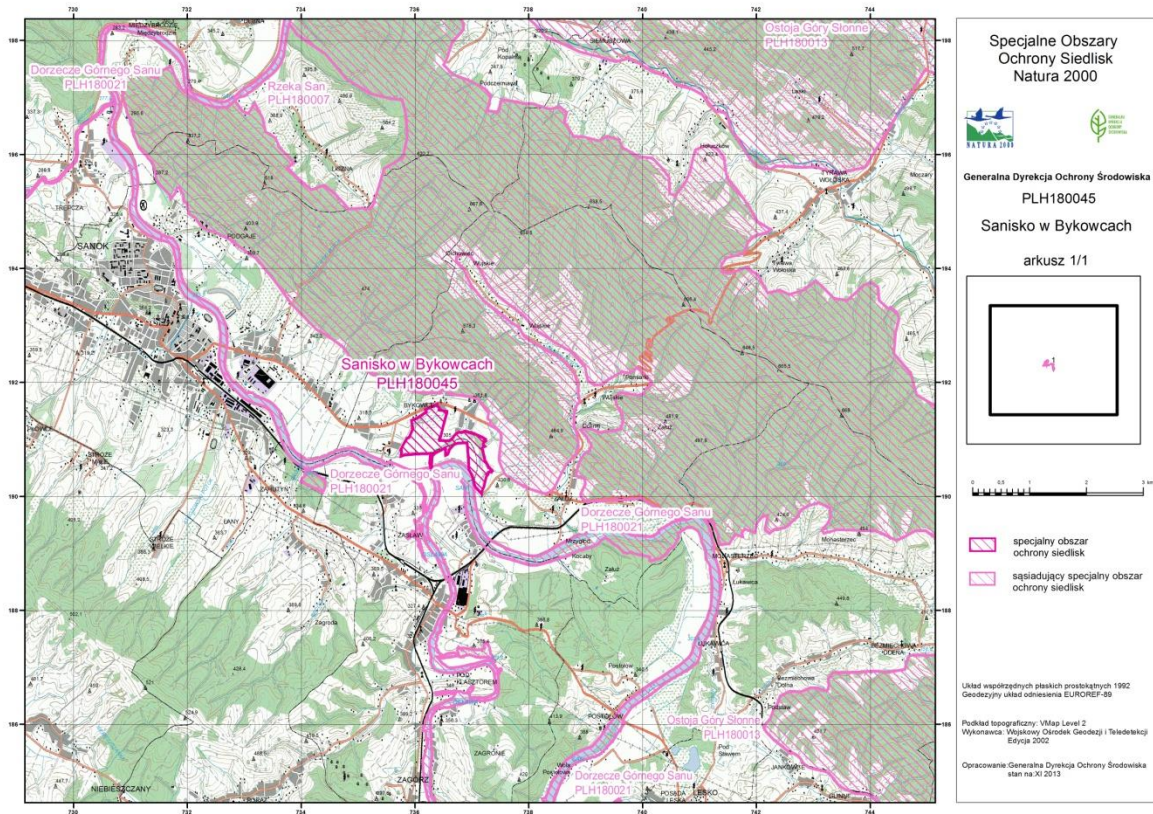
Lp.	X	Y
136.	191005,95	737234,31
137.	190984,01	737220,31
138.	190973,74	737237,58
139.	190969,54	737236,18
140.	190963,59	737222,14
141.	190956,85	737209,70
142.	190949,43	737204,55
143.	190937,98	737200,43
144.	190909,00	737196,50
145.	190895,60	737210,53
146.	190881,32	737225,45
147.	190865,92	737194,64
148.	190846,31	737177,37
149.	190819,70	737183,90
150.	190783,76	737193,24
151.	190741,28	737201,17
152.	190698,81	737213,78
153.	190682,47	737220,31
154.	190675,47	737214,71
155.	190629,25	737226,38
156.	190598,91	737247,38
157.	190547,57	737277,26
158.	190506,02	737287,06
159.	190507,89	737302,47
160.	190493,39	737313,25
161.	190472,15	737336,55
162.	190460,80	737354,29
163.	190454,00	737356,56
164.	190450,08	737354,91
165.	190445,54	737351,82
166.	190438,32	737351,40
167.	190431,10	737346,45
168.	190442,65	737331,60
169.	190442,24	737324,59
170.	190438,53	737319,43
171.	190432,55	737315,72
172.	190423,87	737302,47
173.	190426,67	737288,93
174.	190400,53	737269,32
175.	190388,41	737259,31
176.	190378,59	737272,59
177.	190360,85	737258,12
178.	190324,34	737242,25
179.	190237,91	737224,67
180.	190174,06	737212,14
181.	190116,77	737186,48
182.	190099,77	737175,44
183.	190046,66	737168,28
184.	190062,17	737160,52
185.	190075,90	737142,02
186.	190089,62	737128,89
187.	190114,69	737109,80
188.	190124,83	737099,05

PROJEKT

Lp.	X	Y
189.	190135,11	737088,10
190.	190145,98	737077,74
191.	190161,01	737065,82
192.	190176,03	737058,57

Lp.	X	Y
193.	190187,95	737050,80
194.	190198,31	737046,65
195.	190210,22	737046,13

Mapa obszaru Natura 2000

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Aktualne	Potencjalne	
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	<p>E03 Odpady, ścieki</p> <p>G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie</p> <p>H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna)</p>	<p>E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe</p> <p>F01 Akwakultura morska i słodkowodna</p> <p>K01.03 Wyschnięcie</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p>	<p>Istniejące:</p> <p>E03 – pozbywanie się ścieków z gospodarstw domowych oraz pozostawianie śmieci przez wędkarzy i osoby turystycznie lub rekreacyjnie przebywające nad starorzeczem.</p> <p>G05.01 – zwiększone zainteresowanie wędkarstwem lub wypoczynkiem plenerowym w okresie letnim powoduje niszczenie roślinności przybrzeżnej i nadbrzeżnej.</p> <p>H01 – zanieczyszczenia wód związane głównie z odprowadzaniem różnego typu ścieków. Zanieczyszczenia zwłaszcza biogenne przyspieszają proces starzenia się starorzecza.</p> <p>K02.03 – wzrost trofii w wyniku nadmiernego dopływu związków azotu, zwiększanie martwej materii organicznej powoduje zmiany w strukturze i składzie gatunkowym starorzecza.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>E01 – w obrębie obszaru występują trendy atrakcyjne pod zabudowę turystyczną, które przez bezpośrednie sąsiedztwo powodować mogą zniekształcenie strefy brzegowej starorzecza, zanieczyszczenie i zaśmiecanie jego otoczenia.</p> <p>F01 – zwiększenie obsady ryb, świadome lub nieświadome wprowadzenie obcych gatunków, w tym ryb roślinożernych (amur, tołpyga) spowoduje utratę równowagi biologicznej i pogorszenie się stanu zachowania starorzecza (ichtioeutrofizacja).</p> <p>K01.03 – do wyschnięcia starorzecza może doprowadzić powtarzające się susze, podobne do tej, która wystąpiła w 2015 r.</p>

PROJEKT

				K02.01 – w wyniku sukcesji może dojść do dalszego wypłykania i procesu łądownacenia starorzecza.
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	X - Brak zagrożeń i nacisków	E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych I01 Obce gatunki inwazyjne	Istniejące: X - nie zidentyfikowano istniejących zagrożeń dla siedliska w obszarze Potencjalne: E03.01 – bliskie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej oraz niski poziom świadomości ekologicznej ludzi generuje zagrożenie pozbywania się przez okolicznych mieszkańców odpadów z gospodarstw domowych - m.in. substancji chemicznych, tworzyw sztucznych, zużytych opon, co może bezpośrednio lub pośrednio negatywnie wpływać na stan ochrony siedliska i być źródłem ekspansji gatunków obcych geograficznie. I01 – kolonizacja siedliska przez obce gatunki m.in. z rodzaju niecierpek <i>Impatiens</i> , kolczurkę kłapowaną <i>Echinocystis lobata</i> powodują zaburzenia w składzie gatunkowym siedlisk przyrodniczych i stanowią konkurencję dla rodzimych gatunków roślin.
3.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K02.02 Nagromadzenie materii organicznej G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) B01 Zalesianie terenów otwartych E01.03 Zabudowa rozproszona I01 Obce gatunki inwazyjne I02 Problematyczne gatunki rodzime	Istniejące: A03.03 – brak opłacalności i przemiany ekonomiczno-społeczne spowodowały zarzucenie lub ograniczenie użytkowania łąkowo-pasterskiego na znacznej powierzchni siedliska. Podjęcie działań z zakresu ochrony czynnej nie wyklucza definitywnie pojawienia się zagrożenia w przyszłości, spowodowanego brakiem rentowności i/lub zainteresowania programami wsparcia oraz ograniczonymi środkami finansowymi. K02.01 – brak użytkowania lub użytkowanie sporadyczne uruchomiło sukcesję o różnej skali natężenia, powodującą ustępowanie ilościowe i jakościowe gatunków charakterystycznych dla siedliska. W związku z występującymi zaburzeniami istnieje konieczność ekstensywnego użytkowania kośnego, przy czym należy pamiętać iż zarówno zbyt mała, jak i zbyt duża (a także prowadzona w niewłaściwych terminach) częstotliwość działań lub też ich zaniechanie może prowadzić do utraty cech siedliska. K02.02 – brak koszenia lub koszenie z pozostawieniem ściętej biomasy sprawia, że w obrębie siedliska gromadzi się znaczna ilość martwej materii (obumarłe pędy, liście) co z kolei skutkuje zmianą pH

PROJEKT

				<p>i wilgotności podłoża. Zwiększająca się z roku na rok jego warstwa martwej materii utrudnia lub uniemożliwia kiełkowanie roślin oraz zacienienia gatunki pokrojowo niskie rosnące w niższych warstwach runi.</p> <p>G02 – w obszarze obserwuje się rozwój infrastruktury sportowej i postępującą zajętość terenu na obiekty sportowe (m.in. korty, parkingi). W efekcie doszło do zmniejszenia powierzchni siedliska 6510 w porównaniu z tą wykazaną w pracach WZS.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>A02.03 –brak opłacalności użytkowania łąkowo-pasterskiego może spowodować zamianę siedlisk łąkowych na grunty orne i wprowadzanie na nie dochodowych upraw.</p> <p>A08 – stosowanie nawozów w celu zwiększenia wydajności produkcyjnej łąk spowoduje wzrost żyzności siedliska oraz zmiany w strukturze i składzie gatunkowym siedlisk łąkowych na korzyść wysokoproduktywnych traw. Aktualnie zagrożenie zdefiniowano jako potencjalne dla siedlisk łąkowych.</p> <p>B01 – brak opłacalności gospodarki łąkowej może być bodźcem do zalesiania gruntów.</p> <p>E01.03 – aktualnie teren obszaru Natura 2000 stanowią tereny niezabudowane. Zmiana przeznaczenia gruntu i wprowadzenie zabudowy letniskowej lub mieszkaniowej, spowoduje szereg negatywnych zmian, które w konsekwencji mogą doprowadzić do pogorszenia, a nawet całkowitego zniszczenia łąk. Zabudowa poprzez osuszanie prowadzi do zmiany (zubożenia, ujednolicenia) składu gatunkowego roślin występujących na łąkach, a co za tym idzie przekształcenia w inny typ zbiorowisk roślinnych. Dodatkowym elementem jest możliwość pojawienia się gatunków obcych.</p> <p>I01 – efektem braku lub ograniczenia koszenia będzie wnikanie obcych gatunków inwazyjnych, np. ekspansja nawłoci – kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> i późnej <i>Solidago gigantea</i>. Gatunki te będą zarastać obszary łąk wypierając rośliny rodzime.</p> <p>I02 – efektem braku lub ograniczenia koszenia będzie wnikanie gatunków higrofilnych i nitrofilnych m.in. trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i>, śmiałka darniowego <i>Deschampsia caespitosa</i>, pokrzywy pospolitej <i>Urtica dioica</i> lub pięciornika gęsiego <i>Potentilla anserina</i>.</p>
--	--	--	--	--

PROJEKT

4.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne	B02.02 Wycinka lasu B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew I02 Problematyczne gatunki rodzime J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód, ogólnie K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Istniejące: I01 – kolonizacja siedliska przez niecierpki drobnokwiatowe <i>Impatiens parviflora</i> , powoduje zaburzenia w składzie gatunkowym siedliska i stanowi konkurencję dla rodzimych gatunków roślin. Potencjalne: B02.02 – zagrożeniem jest intensywne wycinanie drzew (rębnie całkowite). B02.04 – wycinanie obumierających lub martwych drzew stojących obniża zasoby martwego drewna oraz eliminuje potencjalne siedliska dla wielu gatunków grzybów, roślin i zwierząt w tym szczególnie chrząszczy saproksylicznych i ksylofagicznych. I02 – utrzymujące się wieloletnie przesuszenie podłoża lub prześwietlenia w drzewostanie mogą sprzyjać niektórym gatunkom rodzimym wykazującym cechy ekspansywne m.in. jeżyny <i>Rubus</i> sp., pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> . J02.05 – wszelkie zmiany w systemie hydrologicznym powodujące obniżanie się poziomu wód gruntowych, brak zalewów oraz zmianę przepływów mogą bezpośrednio lub pośrednio wpływać negatywnie na stan ochrony siedlisk przyrodniczych. K02.01 – obniżenie się poziomu wód gruntowych, brak zalewów i przesuszenie podłoża skutkować będzie grądowieniem.
5.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	E03 Odpady, ścieki H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) K02.03 Eutrofizacja (naturalna) K05.01 Zmniejszenie płodności/depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe F01 Akwakultura morska i słodkowodna G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie K01.02 Zamulenie K01.03 Wyschnięcie K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt	Istniejące: E03 – odprowadzanie do starorzecza ścieków bytowych z terenu wsi oraz drogi powiatowej poprzez niesprawne studzienki kanalizacyjne, wraz z wodami gruntowymi oraz wodami przesączającymi się przez dawne wysypisko odpadów powoduje wzrost zawartości azotu i fosforu, a przez to przyspiesza eutrofizację starorzecza. H01 – dopływające do zbiornika zanieczyszczenia powodują pogorszenie jakości wody i osłabienie żywotności ryb, i przeżywalność stadiów młodocianych zwiększają również tempo eutrofizacji zbiornika i przyspieszają jego zarastanie i zamulanie K02.03 – zjawisko naturalne dla jezior zakolowych w perspektywie

PROJEKT

				<p>długookresowej jej efektem będzie naturalny zanik siedliska związany z wypływaniem i sukcesją</p> <p>K05.01 – populacja piskorza występująca w obrębie starorzecza jest populacją izolowaną najprawdopodobniej jedyną w obrębie doliny Sanu w rejonie Sanoka. Izolacja populacji powoduje bardzo ograniczoną możliwość wymiany materiału genetycznego, co z kolei zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia efektu wąskiego gardła, oraz inbredu - chów wsobny. Oba te zjawiska będą miały bardzo niekorzystny wpływ na zdolności adaptacyjne populacji do zmieniających się warunków i mogą doprowadzić do jej całkowitego zaniku.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>E01 – zabudowa terenów przylegających do starorzecza może powodować wzrost dopływu ścieków oraz pierwiastków biogenych co wpłynie na pogorszenie się jakości wód.</p> <p>F01 – zwiększenie obsady ryb, świadome lub nieświadome wprowadzenie obcych gatunków, w tym ryb roślinożernych (amur, tołpyga) spowoduje utratę równowagi biologicznej i pogorszenie się stanu zachowania starorzecza (ichtioetrofizacja).</p> <p>G05.01 – wzrost intensywności użytkowania wędkarskiego może prowadzić do niszczenia linii brzegowej, również zwiększenie ilości wprowadzanych zanęt oraz pozyskiwanie surowców np. trzciny będzie powodować przyspieszenie degradacji starorzecza będącego siedliskiem piskorza.</p> <p>K01.02 – proces naturalny w jeziorach zakolowych powodujący stopniowe wypływanie się siedliska i utratę jego funkcji na skutek gromadzenia się osadów zwłaszcza "mułu celulozowego" - martwych fragmentów trzciny i innej roślinności stanowiącej szuwar trzcinowy oraz liści drzew.</p> <p>K01.03 – zjawisko związane z procesami naturalnymi ilość opadów, oraz działalnością człowieka zwiększenie poboru wód gruntowych do celów użytkowych, a przez to ograniczenie zasilania starorzecza</p> <p>K03 – wprowadzenie na skutek zarybień gatunków niepożądanych, inwazyjnych zwłaszcza czebaczka amurskiego <i>Pseudorasbora parva</i>, tworzącego konkurencję i będącego nosicielem pasożytów piskorza.</p>
--	--	--	--	---

PROJEKT

6.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)</p> <p>K01.02 Zamulenie</p> <p>K03.04 Drapieżnictwo</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna)</p> <p>E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane</p> <p>G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie</p> <p>K01.03 Wyschnięcie</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna)</p>	<p>F01 Akwakultura morska i słodkowodna</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p>	<p><u>Istniejące:</u></p> <p>H01 – spływ powierzchniowy środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, zanieczyszczenia dopływające wraz z ciekami zasilającym zmniejszają żywotność larw powodując ich zwiększoną śmiertelność - uszkodzenia aparatu skrzelowego, przyspieszają tempo eutrofizacji stanowiska co pogarsza warunki bytowania larw efektem jest zmniejszenie rekrutacji i spadek liczebności populacji.</p> <p>K01.02 – proces naturalny w jeziorach zakolowych powodujący stopniowe wypływanie się siedliska i utratę jego funkcji na skutek gromadzenia się osadów zwłaszcza "mułu celulozowego" - martwych fragmentów trzciny i innej roślinności stanowiącej szuwar trzcinowy oraz liści drzew.</p> <p>K03.04 – drapieżnictwo ze strony dużych osobników ryb: karp, wzdregą, szczupak dotyczące szczególnie osobników młodocianych.</p> <p>E01 – tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane zabudowa terenów przylegających do siedliska może powodować wzrost dopływu ścieków oraz pierwiastków biogennych co wpłynie na pogorszenie się jakości wód, powoduje również jego fragmentacje.</p> <p>G05.01 – wzrost intensywności użytkowania wędkarskiego może prowadzić do niszczenia roślinności w strefie przybrzeżnej lub w dalszych strefach zbiornika - pomosty i usuwanie roślinności pod nęciska może powodować niszczenie siedlisk rozrodczych.</p> <p>K01.03 – zjawisko związane z procesami naturalnymi ilości opadów, oraz działalnością człowieka zwiększenie poboru wód gruntowych do celów użytkowych a przez to ograniczenie zasilania starorzecza w konsekwencji obniżanie poziomu i pogorszenie warunków zwłaszcza w okresie odchowu form młodocianych – lato.</p> <p>K02.03 –zjawisko naturalne dla jezior zakolowych w perspektywie długookresowej jej efektem będzie naturalny zanik siedliska związany z wypłycaaniem.</p> <p><u>Potencjalne:</u></p> <p>F01 – zarybienia starorzecza w celach ekstensywnej hodowli ryb co zwiększy presję drapieżniczą na gatunek ze strony ryb i ptaków oraz konkurencję o zasoby pokarmowe.</p> <p>K02.01 – ichtiofauny przedostawanie się do starorzecza w czasie</p>
----	---	--	--	--

PROJEKT

				wezbrań Sanu wraz z wodami powodziowymi gatunków niepożądanych: szczupak, okoń, kleń dodatkowo może być to przyczyną wzrostu presji drapieżniczej ptaków- czapla siwa, nurogęś, kormoran.
--	--	--	--	---

Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Cel działań ochronnych
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez utrzymanie dotychczasowej powierzchni starorzecza (5.83 ha) wraz ze strefą brzegową.
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Utrzymanie siedliska w dotychczasowym, właściwym stanie ochrony.
3.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez kontynuację lub przywrócenie użytkowania kośnego na zinwentaryzowanych stanowiskach siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000, zahamowanie procesu sukcesji, zmniejszenie warstwy wojłoku, eliminacje gatunków ekspansywnych, przeciwdziałanie fragmentacji siedliska oraz utrzymanie jego powierzchni (16,39 ha).
4.	91E0* - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez zachowanie niezmnieszonej powierzchni siedliska (10,81 ha) oraz zapewnienie warunków koniecznych do wykształcenia się prawidłowej struktury lasu (m.in. starzenie się drzewostanu oraz zróżnicowania pionowego i przestrzennego jego struktury, wzrost ilości martwego drewna)
5.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Zachowanie stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze.
6.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Zachowanie stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych i gatunku oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
1.	Wszystkie przedmioty ochrony	Działania informacyjne polegające na oznakowaniu granic obszaru 2 tablicami informacyjnymi oraz ich doraźna wymiana i/lub konserwacja. Oznakowanie należy przeprowadzić w 1-3 roku obowiązywania planu. Utrzymanie i konserwacja przez cały okres obowiązywania PZO.	Na granicy, przy drogach prowadzących do obszaru Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
2.		Wykonanie i ustawienie tablic edukacyjnych (3 szt.) zawierających podstawowe informacje o celu utworzenia obszaru Natura 2000 oraz o biologii przedmiotów ochrony, wydanie ulotek informacyjnych, prelekcje, spotkania, działania promocyjne. Dostosowane do potrzeb, przez cały okres obowiązywania PZO.	Tablice edukacyjne – przy głównych drogach prowadzących do obszaru Natura 2000, spotkania w okolicznych szkołach zainteresowanych tego rodzaju współpracą.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 we współpracy z lokalnymi samorządami.
3.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami	Budowa pomostu w celu zapobiegania niszczeniu strefy brzegowej. Zadanie należy rozpocząć w 3 roku obowiązywania planu.	Stanowisko XII zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

PROJEKT

	<i>z Nympheion, Potamion</i>			
4.		<p>Zapobieganie wypłyceciu. Pogłębienie starorzecza poprzez refulację części osadów dennych</p> <p>Działanie uzależnione od wyników uzupełnienia stanu wiedzy dotyczącego wykonania ekspertyzy na temat możliwości, konieczności oraz sposobu zahamowania procesu łądowacenia starorzecza poprzez refulację osadów dennych i pogłębienie.</p> <p>Druga połowa obowiązywania PZO.</p>	<p>Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000. Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.</p>
5.	<p>6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</p>	<p><u>Obligatoryjne</u></p> <p>Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.</p> <p>Cały okres obowiązywania PZO.</p>	<p>Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000. Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7.</p>	<p>Właściciel lub użytkownik gruntu.</p>
6.		<p><u>Fakultatywne</u></p> <p>Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę siedliska. Cały okres obowiązywania PZO.</p>	<p>Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000. Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7.</p>	<p>Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własności jednostek samorządu terytorialnego –</p>

PROJEKT

				zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór.
7.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Utrzymanie bogactwa runa i zwiększenie bioróżnorodności ekosystemu łągowego poprzez: preferowanie pozyskiwanie drewna ograniczone do I i IV kwartału roku, czyli okresu jesienno-zimowego. W trakcie trzebieży wskazane jest pozostawianie zamierających i dziuplastych drzew. Działania należy prowadzić przez cały okres obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000. Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7.	Właściciel lub posiadacz obszaru zgodnie z uproszczonym planem urządzania lasu.
8.	1145 Piskorz <i>Misgurnuss fossilis</i>	Poprawa jakości wody poprzez zmniejszenie poziomu pierwiastków biogennych metodą strącania fosforu lub zastosowanie w tym celu mikroorganizmów. Jednorazowo, w pierwszej połowie obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska 3150 w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
9.		Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej poprzez likwidację nielegalnych wylotów ścieków do starorzecza Działanie uzależnione od wyników uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie inwentaryzacja źródeł doprowadzających ścieki bytowe do wód starorzecza.	Cały obszar Natura 2000.	Właściciel lub użytkownik gruntu.

PROJEKT

10.		<p>Remont studzienki rewizyjnej znajdującej się przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515'</p> <p>Pierwsza połowa obowiązywania PZO.</p>	<p>Studzienka rewizyjna przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515'</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad gospodarką wodno-ściekową.</p>
11.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>Poprawa jakości wody poprzez zmniejszenie poziomu pierwiastków biogenych metodą strącania fosforu lub zastosowanie w tym celu mikroorganizmów.</p> <p>Jednorazowo, w pierwszej połowie obowiązywania PZO. W ramach działania dla piskorza <i>Misgurnus fossilis</i></p>	<p>Wszystkie stanowiska siedliska 3150 w obszarze Natura 2000.</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.</p>
12.		<p>Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej poprzez likwidację nielegalnych wylotów ścieków do starorzecza</p> <p>Działanie uzależnione od wyników uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie inwentaryzacja źródeł doprowadzających ścieki bytowe do wód starorzecza.</p> <p>W ramach działania dla piskorza <i>Misgurnus fossilis</i></p>	<p>Cały obszar Natura 2000.</p>	<p>Właściciel lub użytkownik gruntu.</p>
13.		<p>Remont studzienki rewizyjnej znajdującej się przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515'</p> <p>Pierwsza połowa obowiązywania PZO.</p> <p>W ramach działania dla piskorza <i>Misgurnus fossilis</i></p>	<p>Studzienka rewizyjna przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515'</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad gospodarką wodno-ściekową.</p>
<p><i>Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i></p>				

PROJEKT

14.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	Nadzór przyrodniczy nad pracami refulacyjnymi. Do zadań nadzoru przyrodniczego należeć będzie przede wszystkim: uzgadnianie terminów i sposobów wykonywania prac ochronnych i kontrola ich właściwego przebiegu, odbiór wykonanych prac, ewentualne modyfikacje zakresu działań, konsultacje dla właścicieli terenów i obiektów ujętych w planach zadań.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
15.		Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMS GIOŚ. W 5 i 10 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
16.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMS GIOŚ. W 5 i 10 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
17.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMS GIOŚ. W 5 i 10 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
18.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Sali-cetum albo-fragilis, Populetum albae, Alne-nion glutinoso – incanae</i>) i olsy	Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMS GIOŚ. W 5 i 10 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

PROJEKT

19.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ. W 5 i 10 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
20.		Sprawdzenie jakości wody – badania fizykochemiczne. W 6 i 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wszystkie stanowiska siedliska 3150 w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
21.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ. W 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
22.		Sprawdzenie jakości wody – badania fizykochemiczne. W 6 i 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w ramach zadania dla Piskorza <i>Misgurnus fossilis</i>)	Wszystkie stanowiska siedliska 3150 w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony</i>				
23.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód i wzrostowi ich trofii - inwentaryzacja źródeł doprowadzających ścieki bytowe do wód starorzecza	Cały obszar Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
24.		Wykonanie ekspertyzy na temat możliwości, konieczności oraz sposobu zahamowania procesu łądowacenia starorzecza poprzez refulację osadów dennych i pogłębienie	Wszystkie stanowiska siedliska 3150 w obszarze Natura 2000, zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 7.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

PROJEKT

Załączniki nr 6
do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000

Lp.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (<i>Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody</i>)
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sanok, Uchwałą Nr XXXV / 227 / 98 Rady Gminy Sanok w dniu 16.06.1998 r.	Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntu, wyłączenie z zabudowy terenów na których występują przedmioty ochrony Obszaru
2.	Zmiana VII Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Uchwała Nr XLVIII/367/2010 Rady Gminy Sanok z dnia 20 sierpnia 2010 r.	Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntu, wyłączenie z zabudowy terenów na których występują przedmioty ochrony Obszaru
3.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagórz 1999 r. Uchwała Nr IV/27/99 z dnia 22 stycznia 1999 r.	Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntu, wyłączenie z zabudowy terenów na których występują przedmioty ochrony Obszaru

PROJEKT

4.	Uchwała Nr XXXII/212/2012 Rady Miejskiej w Zagórzcu z dnia 30 sierpnia 2012r. w sprawie uchwalenia Zmiany nr 4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.	Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntu, wyłączenie z zabudowy terenów na których występują przedmioty ochrony Obszaru
----	---	--

PROJEKT

Załączniki nr 7
do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Mapa z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Sanisko w Bykowcach PLH180045
znajduje się w pliku zewnętrznym:

Sanisko_w_bykowcach_plh180045_zalacznik_nr_7_do_zarzadzenia